

Conselleria de Cultura i Esport

RESOLUCIÓ de 29 de gener de 2010, de la Direcció General de Patrimoni Cultural Valencià de la Conselleria de Cultura i Esport, per la qual s'incoa l'expedient de declaració com a Bé d'Interés Cultural Immaterial a favor del Corpus Christi de València. [2010/1318]

Vist l'informe tècnic favorable a la incoació de l'expedient de declaració com a Bé d'Interés Cultural a favor del Corpus Christi de València.

Atés el que disposa l'article 27 de la Llei de la Generalitat Valenciana 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià, la Direcció General de Patrimoni Cultural Valencià de la Conselleria de Cultura i Esport ha resolt:

Primer

Incoar l'expedient de declaració com a Bé d'Interés Cultural Immaterial a favor del Corpus Christi de València.

Segon

De conformitat amb el que disposa l'article 28 de la Llei 4/1998, del Patrimoni Cultural Valencià, determinar els valors del bé que justifiquen la declaració, descriure els detalls que en permeten una precisa identificació, definir-ne l'àmbit espacial i temporal, i fixar les normes de protecció del bé en l'annex que s'adjunta a la resolució.

Tercer

En compliment d'allò preceptuat en l'article 27.3 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià, notificar esta resolució a les institucions interessades: l'Ajuntament de València i el Capítol Metropolità de València, i comunicar-la al Registre General de Béns d'Interés Cultural per a l'anotació preventiva.

Quart

Publicar la present resolució amb l'annex en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* i en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

València, 29 de gener de 2010.— La directora general de Patrimoni Cultural Valencià: Paz Olmos Peris.

ANNEX

Dades sobre el bé objecte de declaració

1. Introducció.

La festivitat del Corpus Christi ha sigut, durant segles, la festa principal de la ciutat de València. No debades fou una de les primeres d'Europa a celebrar-se. La primera processó de què es té notícia va tindre lloc el 1355, per iniciativa del bisbe Hug de Fenollet, que va atendre immediatament la Ciutat o govern municipal, però que no va tindre continuïtat per les circumstàncies bèl·liques dels anys següents (Guerra dels Peres). A partir de 1372, la festa del Corpus es va celebrar anualment i es va convertir en lloc de trobada de tots els aspectes espirituals, patrimonials i d'identitat de la ciutat i els seus habitants durant diversos segles, almenys fins al final s del segle XIX. Fins i tot es repetia i s'adaptava per a l'entrada de reis i emperadors, i en altres ocasions extraordinàries. Des d'aleshores, la iniciativa de la celebració pública de la festa partia del bisbe, a través del Capítol de la catedral, i era immediatament secundada pel govern municipal.

En el segle XX la processó anà llanguint, i va ser de nou la iniciativa eclesial i municipal, juntament amb la voluntat popular expressada a través de l'associacionisme, les que van recuperar una festa que, més enllà dels seus elements espirituals i catequètics, és una mostra complexa de la celebració del Misteri de la Vida, que utilitza diversos

Conselleria de Cultura y Deporte

RESOLUCIÓN de 29 de enero de 2010, de la Dirección General de Patrimonio Cultural Valenciano de la Conselleria de Cultura y Deporte, por la que se incoa expediente de declaración de Bien de Interés Cultural Inmaterial a favor del Corpus Christi en Valencia. [2010/1318]

Visto el informe técnico favorable a la incoación del expediente de declaración de Bien de Interés Cultural a favor del Corpus Christi en Valencia.

Considerando lo que dispone el artículo 27 de la Ley de la Generalitat Valenciana 4/1998, de 11 de junio, del Patrimonio Cultural Valenciano, la Dirección General de Patrimonio Cultural Valenciano de la Conselleria de Cultura y Deporte, ha resuelto:

Primero

Incoar expediente de declaración como Bien de Interés Cultural Inmaterial a favor del Corpus Christi en Valencia.

Segundo

De conformidad con lo dispuesto en el artículo 28 de la Ley 4/1998, del patrimonio Cultural Valenciano, determinar los valores del bien que justifican la declaración, describir los detalles que permitan su precisa identificación, definir el ámbito espacial y temporal, y fijar las normas de protección del bien en el anexo que se adjunta a la resolución.

Tercero

En cumplimiento de lo preceptuado en el artículo 27.3 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio Cultural Valenciano, notificar esta resolución a las instituciones interesadas: Ayuntamiento de Valencia y Cabildo Metropolitano de Valencia, así como comunicarla al Registro General de Bienes de Interés Cultural para su anotación preventiva.

Cuarto

Publicar la presente resolución con su anexo en el *Diario Oficial de la Comunitat Valenciana* y en el *Boletín Oficial del Estado*. Lo que se hace público a los efectos oportunos.

Valencia, 29 de enero de 2010.— La directora general de Patrimonio Cultural Valenciano: Paz Olmos Peris

ANEXO

Datos sobre el bien objeto de la declaración

1. Introducción.

La festividad del Corpus Christi ha sido, durante siglos, la fiesta principal de la ciudad de Valencia. No en vano fue una de las primeras de Europa en celebrarse. La primera procesión de la que se tiene noticia tuvo lugar en 1355, por iniciativa del obispo Hug de Fenollet, a la que atendió inmediatamente la *Ciutat* o gobierno municipal, pero no tuvo continuidad por las circunstancias bélicas de los años siguientes (Guerra de los Pedros). A partir de 1372 la fiesta del Corpus tuvo celebración anual, y se convirtió en lugar de encuentro de todos los aspectos espirituales, patrimoniales y de identidad de la ciudad y sus habitantes durante varios siglos, al menos hasta finales del XIX. Incluso, se repetía y adaptaba para la entrada de reyes y emperadores, y otras ocasiones extraordinarias. Desde entonces la iniciativa de la celebración pública de la fiesta partía del obispo, a través del cabildo de la Catedral, y era inmediatamente secundada por el gobierno municipal.

En el siglo XX la procesión fue languideciendo, y fue de nuevo la iniciativa eclesial y municipal, junto con la voluntad popular expresada a través del asociacionismo, que recuperaron una fiesta que, más allá de sus elementos espirituales y catequéticos, es una muestra compleja de la celebración del Misterio de la Vida, utilizando diversos sig-

signes i símbols a través de tots els sentits (vista, oïda, olfacte, tacte, sabor).

La festa del Corpus Christi ha tingut algun canvi al llarg dels segles, i en l'actualitat es practica el huité diumenge després del Diumenge de Pasqua, per tant el dia en què l'Església a València celebra eixa solemnitat en honor del Santíssim Sagrament de l'altar.

Històricament, el patró de la festa en la seua dimensió cívica és la Ciutat, és a dir l'Ajuntament de València, que organitza els aspectes externs de la festa des de la crida o convocatòria original. Este dret (que al seu torn és una obligació) va més enllà de la necessària separació constitucional entre l'Estat i l'Església, ja que suposa un valor adquirit durant més de sis-cents cinquanta anys i un privilegi que no sols ha servit per a construir alguns dels trets més rellevants de la forma en què els valencians celebrem la festa, sinó que també ha organitzat, de manera simbòlica i real, l'espai de la ciutat de manera que facilitara el bon desplegament de les diverses activitats consuetudinàries que componen la festa, especialment la processó general.

Certament, la major part dels elements que configuren la festa es troben (o es van trobar) en altres celebracions del Corpus (com els gegants, les danses o els carros triomfals), però l'harmonització d'estos factors diversos i l'especial pervivència fins als nostres dies, convertixen la Festa del Corpus no sols en un element singular, sinó, i sobretot, en un acte digne de la major protecció que la Llei del Patrimoni Cultural Valencià atorga als elements del denominat Patrimoni Immaterial o Intangible.

Un altre valor afegit d'esta celebració, que ha sigut constant des de l'edat mitjana fins als nostres dies, sense deixar d'adaptar-se als diversos presents que s'han succeït al llarg de la història, ha sigut el de model de les altres processons de la Comunitat Valenciana, sobretot aquelles que celebren el Corpus en ciutats, viles i pobles, amb elements rituals, simbòlics i lúdics imitats de la festa de València. La seua influència cerimonial i l'antic dret, exclusiu de l'anomenada Corona d'Aragó, de celebrar les processons de vesprada, convertixen esta celebració, que usa i abusa dels sentits, de la vista, de l'oïda, del tacte, de l'olor i potser també del sabor, en una festa total, típica i tòpicament mediterrània, i sobretot molt valenciana. Possiblement la més valenciana de totes les celebracions rituals de la Comunitat.

2. Denominació.

El Corpus Christi de València

3. Localitat.

València

4. Data de la celebració.

Té lloc seixanta-tres dies després del Diumenge de Pasqua: el huité diumenge després de Pasqua (seixanta dies després del Diumenge de Pasqua si se celebra dijous), per tant el dia en què l'Església a València celebra eixa solemnitat en honor del Santíssim Sagrament de l'altar.

5. Actors principals.

— Capítol Metropolità, organitzador litúrgic.
— Ajuntament de València, patró des de temps immemorial i organitzador dels diversos actes materials.

6. Actors secundaris.

— Amics del Corpus, associació cultural.
— Campaners de la Catedral de València, associació cultural.
— Músics i Dansadors del Corpus de València, associació cultural.

7. Descripció del bé.

7.1. Actes preliminars.

Dos dies abans (actualment el divendres):
— De matí, entrega de pomells o rams de flors per part de l'Ajuntament de València a les autoritats civils, religioses i militars de la ciutat, invitant-los a l'acte.

nos y símbolos a través de todos los sentidos (vista, oído, olfato, tacto, sabor).

La fiesta del Corpus Christi ha tenido algún cambio en su celebración a lo largo de los siglos, y en la actualidad se practica el octavo domingo después del domingo de Pascua, por tanto el día en que la Iglesia en Valencia celebra esa Solemnidad en honor del Santísimo Sacramento del Altar.

Històricament, el patrono de la festa en su dimensió cívica es la Ciutat, es decir el Ayuntamiento de Valencia, organizando los aspectos externos de la fiesta desde la *Crida* o convocatoria original. Este derecho (que a su vez es una obligación) va más allá de la necesaria separación constitucional entre el Estado y la Iglesia, ya que supone un valor adquirido durante más de seiscientos cincuenta años así como un privilegio que también ha servido para construir no solamente algunos rasgos más relevantes de la forma en que los valencianos celebramos la fiesta, sino también ha organizado el espacio de la ciudad, de manera simbólica y real, que facilitase el buen desarrollo de las diversas actividades consuetudinarias que componen la fiesta, especialmente la procesión general.

Ciertamente la mayor parte de los elementos que conforman la fiesta se encuentran (o se encontraron) en otras celebraciones del Corpus (como los gigantes, las danzas o los carros triunfales) pero la armonización de estos diversos factores así como su especial pervivencia hasta nuestros días, convierten a la *Fiesta del Corpus* no solamente en un elemento singular, sino y sobre todo digno de la mayor protección que la Ley del patrimonio Cultural Valenciano otorga a aquellos elementos del llamado Patrimonio Inmaterial o Intangible.

Otro valor añadido a esta celebración, que ha sido constante desde la edad media hasta nuestros días, sin dejar de adaptarse a los diversos presentes que se han sucedido a lo largo de la historia, ha sido su valor como modelo de las demás procesiones de la Comunitat Valenciana, sobre todo aquellas que celebran el Corpus en ciudades, villas y pueblos, con elementos rituales, simbólicos y lúdicos imitados de la fiesta de Valencia. Su influencia ceremonial, así como el antiguo derecho, exclusivo de la llamada Corona de Aragón, de celebrar las procesiones por la tarde, confieren a esta celebración, que usa y abusa de los sentidos, de la vista, del oído, del tacto, del olor y quizás también del sabor, en una fiesta total, típica y tópicamente mediterránea, y sobre todo muy valenciana. Posiblemente la más valenciana de todas las celebraciones rituales de la Comunitat.

2. Denominación.

El Corpus Christi en Valencia

3. Localidad.

Valencia

4. Fecha de realización.

Se realiza 63 días después del domingo de Pascua: el octavo domingo después de Pascua (60 días después del domingo de Pascua si se celebra en jueves), por tanto el día en que la Iglesia en Valencia celebra esa Solemnidad en honor del Santísimo Sacramento del Altar.

5. Actores principales.

— Cabildo Metropolitano, organizador litúrgico
— Ayuntamiento de Valencia, patrono desde tiempo immemorial y organizador de los diversos actos materiales

6. Actores secundarios.

— *Amics del Corpus*, asociación cultural
— *Campaners de la Catedral de València*, asociación cultural
— *Músics i Dansadors del Corpus de València*, asociación cultural

7. Descripción del bien.

7.1. Actos preliminares.

Dos días antes (actualmente el viernes):
— Por la mañana entrega de *pomells* o ramos de flores por parte del Ayuntamiento de Valencia a las autoridades civiles, religiosas y militares de la ciudad, invitándoles al acto.

— Eixida de les roques de la Casa de les Roques i ubicació als jardins del costat de la porta de Serrans.

— Obertura del tendal de la plaça de la Mare de Déu.

— De vesprada: trasllat de les roques des de la porta de Serrans fins a la plaça de la Mare de Déu.

— De nit: ronda a les roques.

Un dia abans (actualment el dissabte):

— De dotze a dotze i mitja: volteig de les campanes majors de la catedral amb villancet de les tres menors (inclosa la Caterina, de 1305, que només volteja per a esta festa).

— De quatre i mitja a les cinc: toc de cor amb les campanes de la catedral, amb volteig de la Maria.

— Cinc hores: vespres solemnes a la catedral; repic de les campanes durant el magnificat.

— A partir de les set i mitja: representació de misteris a la plaça de la Mare de Déu.

— De huit a huit i mitja: volteig de les cinc campanes majors de la catedral amb villancet de les tres menors; prèviament, senyal a les parròquies del centre històric, que han de respondre amb un volteig general a les huit durant cinc minuts.

— De nit: concert de la Banda Municipal de València a la plaça de la Mare de Déu.

7.2. Part central

Dia del Corpus (actualment diumenge):

— Huit del matí: toc de l'alba: volteig de les cinc campanes majors de la catedral amb villancet de les tres menors; prèviament, senyal amb la Maria.

— De nou a nou i mitja: toc de cor amb les campanes de la catedral, amb volteig de la Maria.

— Nou i mitja: laudes solemnes a la catedral.

— Missa de pontifical a la catedral. Preparació de les campanes majors a l'inici de la missa i villancet de renovació en el moment de la consagració.

— De dotze a tretze hores: volteig general de les onze campanes de la catedral; les parròquies del centre històric han de respondre amb un volteig general a les dotze durant cinc minuts.

— A partir de les dotze hores: Cavalcada del Convit, amb la invitació expressa del capellà de les roques, diverses danses rituals del Corpus i la Degolla.

— Quatre de la vesprada: eixida de les roques pel recorregut de la processó general i posterior tornada a la Casa de les Roques; darrere seu, els carros de l'enramada, que llancen murta per l'itinerari.

— Cinc de la vesprada: eixida dels gegants i els nanos i les danses de la Magrana i la Moma.

— De sis a sis i mitja: toc de cor amb les campanes de la catedral, amb volteig de la Maria; en acabar, senyal de processó general amb el Manuel.

— Sis i mitja: segones vespres solemnes.

— Set: eixida de la processó, indicada pel repic de les campanes de la catedral.

— En el moment de l'eixida de la custòdia, volteig de les cinc campanes majors de la catedral; les parròquies del centre històric han de respondre amb un volteig durant tres minuts.

— Igualment, es disparen vint-i-una salves, que han de fer-se amb morters tradicionals, des de la terrassa de la torre del Miquelet de la catedral.

— Durant el pas de la custòdia per cada demarcació parroquial, volteig general de les seues campanes.

— Al pas de la custòdia per la plaça de la Reina, volteig de les cinc campanes majors de la catedral.

— A l'entrada de la custòdia a la catedral, volteig de les cinc campanes majors de la catedral.

— Durant la benedicció i la reserva, villancet del Racó amb cinc campanes de la catedral.

8. Elements que formen part del bé.

8.1. Elements mobles.

— La custòdia (propietat del Capítol Metropolità)

— Les roques (propietat de l'Ajuntament de València):

La Diablera

— Salida de las Rocas de la *Casa de les Roques* y ubicación en los jardines junto a la Puerta de Serranos.

— Apertura del toldo de la Plaza de la Virgen.

— Por la tarde: traslado de las Rocas desde la Puerta de Serranos hasta la plaza de la Virgen.

— Por la noche: ronda a *les Roques*.

Un día antes (actualmente el sábado):

— De doce a doce y media: volteo de las campanas mayores de la Catedral con villancico de las tres menores (incluida la *Caterina* de 1305, que solamente volteo para esta fiesta).

— Cuatro y media hasta las cinco: Toque de coro con las campanas de la Catedral, volteando la *Maria*.

— Cinco horas: Vísperas solemnes en la Catedral. *Repic* de las campanas durante el Magnificat.

— A partir de las siete y media: Representación de *Misteris* en la plaza de la Virgen.

— Ocho a ocho y media: Volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral con villancico de las tres menores. Previamente señal a las parroquias del centro histórico, que deben contestar con un volteo general a las ocho durante cinco minutos.

— Por la noche: concierto de la Banda Municipal de València en la plaza de la Virgen.

7.2. Parte central.

Día del Corpus (actualmente domingo):

— Ocho de la mañana: Toque del alba: volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral con villancico de las tres menores. Previamente señal con la *Maria*.

— Nueve a nueve y media: Toque de coro con las campanas de la Catedral, volteando la *Maria*.

— Nueve y media: Laudes solemnes en la Catedral

— Misa de pontifical en la Catedral: Preparación de las campanas mayores al inicio de la misa, y villancico de Renovación en el momento de la Consagración.

— Doce a trece horas: Volteo general de las once campanas de la Catedral. Las parroquias del centro histórico deben contestar con un volteo general a las doce durante cinco minutos.

— A partir de las doce horas: Cabalgata del Convite, con expresa invitación del *Capellà de les Roques*, diversas danzas rituales del Corpus y *La Degolla*.

— Cuatro de la tarde: Salida de las Rocas por el recorrido de la procesión general y posterior regreso a la *Casa de les Roques*. Tras ellas los *carros de l'enramà* que tiran murta por el suelo del itinerario.

— Cinco de la tarde: Salida de los Gigantes, los *Nanos* y las danzas de la *Magrana* y la *Moma*.

— Seis a seis y media: Toque de coro con las campanas de la Catedral, volteando la *Maria*. Al finalizar, Señal de Procesión General con el *Manuel*.

— Seis y media: Segundas Vísperas Solemnes

— Siete: Salida de la procesión, indicada por el *repic* de las campanas de la Catedral.

— En el momento de la salida de la Custodia, volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral. Las parroquias del centro histórico deben contestar con un volteo durante tres minutos.

— Igualmente se producen 21 salvas, que deben realizarse con morteros tradicionales, desde la terraza de la torre del Micalet de la Catedral.

— Durante el paso de la Custodia por cada demarcación parroquial, volteo general de sus campanas.

— En el paso de la Custodia por la plaza de la Reina, volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral.

— A la entrada de la Custodia a la Catedral, volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral.

— Durante la Bendición y Reserva villancico *del Racó* con cinco campanas de la Catedral.

8. Elementos que forman parte del bien.

8.1. Elementos muebles.

— La Custodia (propiedad del Cabildo Metropolitano).

— Las Rocas (propiedad del Ayuntamiento de Valencia):

La Diablera

Sant Miquel
La Fe
Sant Vicent Ferrer
La Puríssima
La València
La Fama
El Patriarca
La Santíssima Trinitat
Mare de Déu dels Desemparats
Sant Calze
— Els gegants i els nanos (diverses propietats)
— Indumentària dels personatges de la processó (diverses propietats)

8.2. Elementos inmuebles.
— Catedral Metropolitana de Santa Maria: BIC (Gaceta 04.06.1931).
— Casa de les Roques: Conjunt Històric de la Ciutat de València (BOE 10.05.1993).

Parròquies i esglésies del centre històric:
— Sant Pere Màrtir i Sant Nicolau: BIC (BOE 10.08.1981).
— Salvador: BIC (BOE 24.01.2008).
— Sants Joans: BIC (BOE 26.02.1947).
— Sant Martí Bisbe i Sant Antoni Abat: BIC (BOE 15.03.1983).
— Santa Caterina: BIC (BOE 06.06.1981).
— Sant Tomàs: BIC (BOE 18.03.1982).
— Sant Esteve: BIC (BOE 21.06.1955).
— Santa Creu: BIC (BOE 13.09.1983).
— Sant Joan de la Creu: BIC (BOE 24.04.1942).

9. Definició de l'àmbit espacial i temporal.

9.1. Cavalcada del Convit.

Desfilen per l'orde següent, acompanyats del tabalet i la dolçaina:

- Les banderoles
- Els gegants
- Els nanos
- El capellà de les roques
- La Moma
- Els Cavallets o Morets
- La Magrana
- Els Arquets
- Els Pastorets
- Els Llauradors
- Els Turcs
- Personatges dels misteris
- La Degolla

9.2. Les roques en la processó general.

Les roques desfilen abans de la processó general en l'orde següent:

- La Diablera
- Sant Miquel
- La Fe
- Sant Vicent Ferrer
- La Puríssima
- La València
- La Fama
- El Patriarca
- La Santíssima Trinitat
- Mare de Déu dels Desemparats
- Sant Calze

9.3. Danses prèvies a la processó.

Les danses desfilen darrere de les roques i abans de la processó general en l'orde següent:

- Gegants
- Nanos
- La Magrana
- La Moma

9.4. Processó general.

L'orde de la processó general és el següent:

- Banderoles de la Ciutat

Sant Miquel
La Fe
Sant Vicent Ferrer
La Puríssima
La València
La Fama
El Patriarca
La Santíssima Trinitat
Virgen de los Desamparados
Santo Cáliz

— *Els gegants y els nanos* (diversas propiedades)
— *Indumentaria de los personajes de la procesión* (diversas propiedades)

8.2. Elementos inmuebles
— Catedral Metropolitana de Santa María. BIC (Gaceta 04.06.1931)
— Casa de las Rocas. Conjunto Histórico de la Ciudad de Valencia (BOE 10.05.1993)

Parroquias e iglesias del centro histórico:
— San Pedro Mártir y San Nicolás. BIC (BOE 10.08.1981)
— Salvador. BIC (BOE 24.01.2008)
— Santos Juanes. BIC (BOE 26.02.1947)
— San Martín Obispo y San Antonio Abad. BIC (BOE 15.03.1983)
— Santa Catalina. BIC (BOE 06.06.1981)
— Santo Tomás. BIC (BOE 18.03.1982)
— San Esteban. BIC (BOE 21.06.1955)
— Santa Cruz. BIC (BOE 13.09.1983)
— San Juan de la Cruz. BIC (BOE 24.04.1942)

9. Definición del ámbito espacial y temporal.

9.1. Cabalgata del Convite.

Desfilan por el siguiente orden, acompañados de su correspondiente dulzaina y tamboril:

- *Les banderoles*
- *Els gegants*
- *Els nanos.*
- *El Capellà de les Roques.*
- *La Moma*
- *Els Cavallets o morets*
- *La Magrana*
- *Els Arquets*
- *Els Pastorets*
- *Els Llauradors*
- *Els Turcs*
- *Personajes de los Misteris*
- *La Degolla*

9.2. Las Rocas en la Procesión General.

Las Rocas desfilan antes de la procesión general en el siguiente orden:

- *La Diablera*
- *Sant Miquel*
- *La Fe*
- *Sant Vicent Ferrer*
- *La Puríssima*
- *La València*
- *La Fama*
- *El Patriarca*
- *La Santíssima Trinitat*
- *Virgen de los Desamparados*
- *Santo Cáliz*

9.3. Danzas previas a la procesión.

Las danzas desfilan tras las Rocas, y antes de la Procesión General en el siguiente orden:

- *Gegants*
- *Nanos*
- *La Magrana*
- *La Moma*

9.4. Procesión general.

El orden de la Procesión General es el siguiente:

- *Banderoles de la Ciutat*

- Creu de la catedral
- Parròquies modernes de la ciutat (preferentment amb les seues creus parroquials)
- Gremi de Fusters amb el pendó
- Personatges de l'Antic Testament:
Sant Miquel amb dos ànimes
Noé (l'Abuelo Colomet)
Abraham i Isaac
Melquisedec
Escala de Jacob
Jacob i els seus dotze fills (els Blancs)
Moisés i Aaró
La serp de bronze
Levites
Arca de l'Aliança
Els Àngels Bovos
Altar del sacrifici i candelobres dels set braços
Exploradors de la Terra Promesa
Portadors
Josué (el qui para el Sol)
Samsó
Saül
David i els Músics Cegos
Salomó i la reina de Sabà
Elies amb l'Àngel i Jezabel
Els profetes majors: Jeremies, Isaïes, Ezequiel i Daniel
Les matrones
Els profetes menors
Tobies i sant Rafael
- Gremi de Confiters o Sucrers amb el pendó
- Àngel Custodi de la Ciutat de València
- Heralds amb les armes de la Ciutat
- La senyera de la Ciutat
- Banda Municipal
- Personatges del Nou Testament, per este orde:
Simeó i la profetessa Anna
Sant Joan Baptista
Els dotze apòstols
Els quatre evangelistes
Les tres àguiles
- Parròquies del centre històric (preferentment amb les seues creus parroquials)
- Gremi de Forners amb el pendó
- Gremi de Sastres i Modistes amb el pendó
- Els misteris:
Misteri del rei Herodes
Misteri de sant Cristòfol i dels pelegrins amb la imatge de sant Cristòfol
- Misteri d'Adam i Eva
- Sants eucarístics:
Sant Nicolau i la barca
Santa Margalida i la Cuca Fera
Sant Jordi i el drac
Santa Marta i la Tarasca
Santa Maria Egipciana
La beata Agnès de Benigànim
- Associacions i institucions cíviques i religioses
- Els Cirialots
- Invitats militars i civils
- Ordes religiosos
- Tintinacle i umbel·la
- Senyors capitulars
- Ministre macer de la seu
- Gosser de la seu
- Encensers
- Custòdia del Santíssim Sagrament flanquejada per fadrins i portada per preveres
- Arquebisbe de València, els seus bisbes
- Autoritats civils i militars
- Banda militar i piquet

- Cruz de la Catedral
- Parroquias modernas de la ciudad (preferentemente con sus cruces parroquiales)
- Gremio de Carpinteros con su pendón
- Personajes del Antiguo Testamento:
San Miguel con dos almas
Noé (el *Abuelo Colomet*)
Abraham e Isaac
Melquisedec
Escala de Jacob
Jacob y sus doce hijos (*Els Blancs*)
Moisés y Aarón
La Serpiente de Bronce
Levitas
Arca de la Alianza
Els Àngels bovós
Altar del Sacrificio y Candelabro de los Siete Brazos
Exploradores de la Tierra Prometida
Porteadores
Josué (*el qui para el sol*)
Sansón
Saul
David y los Músicos Ciegos
Salomóhn y la Reina de Saba
Elías con el Ángel y Jezabel
Los Profetas Mayores: Jeremías, Isaías, Ezequiel y Daniel
Las Matronas
Los Profetas Menores
Tobías y San Rafael
- Gremio de Confiteros o Sucrers con su pendón
- Ángel Custodio de la Ciudad de Valencia
- Heraldos con las armas de la Ciudad
- La *Senyera* de la Ciudad
- Banda Municipal
- Personajes del Nuevo Testamento por este orden:
Simeón y la Profetisa Ana
San Juan Bautista
Los doce apóstoles
Los cuatro evangelistas
Las tres Águilas
- Parroquias del centro histórico (preferentemente con sus cruces parroquiales)
- Gremio de Horneros con su pendón
- Gremio de Sastres y Modistas con su pendón
- Els *Misteris*:
Misteri del Rei Herodes
Misteri de Sant Cristòfol i dels Pelegrins con la imagen de San Cristóbal
- Misteri d'Adam i Eva*
- Santos eucarísticos:
Sant Nicolau i la barca
Santa Margalida i la Cuca Fera
Sant Jordi i el Drac
Santa Marta i la Tarasca
Santa Maria Egipciana
La beata Inés de Benigànim
- Asocaciones e instituciones cívicas y religiosas
- Els Cirialots
- Invitados Militares y Civiles
- Ordenes Religiosas
- Tintinábulo y Umbela
- Señores Capitulares
- Ministro Pertiguero de la Seo
- Perrero de la Seo
- Incensarios
- Custodia del Santísimo Sacramento flanqueada por Mancebos y portada por presbíteros
- Arzobispo de Valencia, sus Obispos
- Autoridades Civiles y Militares
- Banda Militar y Piquete

10. Mesures de protecció

La gestió cívica de la solemnitat del Corpus Christi, a part dels actes litúrgics que corresponen a l'Església, és competència de l'Ajuntament de València i del Capítol Metropolità, els quals decidiran, en col·laboració amb els actors secundaris, sobre aspectes materials i immaterials i el desplegament dels actes de la festivitat anual.

Tots els canvis que excedisquen el normal desplegament dels elements descrits en l'annex, hauran de comunicar-se a la direcció general competent en matèria de patrimoni cultural perquè, si cal, emeta una autorització administrativa.

L'ús o la difusió de la solemnitat en el seu conjunt o d'aquells elements materials o immaterials, propis o alegòrics, que la configuren, queden reservats amb exclusivitat a l'Ajuntament de València i al Capítol Metropolità.

11. Detall dels recorreguts espacials.

11.1. Recorregut de les roques des de la Casa de les Roques fins a la plaça de la Mare de Déu.

Alberedetes de Serrans, plaça dels Furs, carrer Serrano, plaça de Manises, Cavallers, plaça de la Mare de Déu.

11.2. Cavalcada del Convit.

Palau de la Generalitat, plaça de la Mare de Déu, Miquelet, plaça de la Reina, Cabillers, Avellanes, plaça de l'Almoïna, Palau del Bisbe.

11.3. Recorregut de les roques durant la processó general.

Plaça de la Mare de Déu, Cavallers, Tossal, Mercat, Maria Cristina, Sant Vicent, Mar, Avellanes, Pujada del Palau; tornada per Avellanes, Mar, Pau, General Tovar, plaça de Tetuan, plaça del Temple, Pintor López, Comte de Trènor, plaça dels Furs i Casa de les Roques.

11.4. Processó general.

Eixida de la catedral per la porta dels Apòstols, plaça de la Mare de Déu, Cavallers, Tossal, Bosseria, Mercat, Maria Cristina, Sant Vicent, plaça de la Reina, Mar, Avellanes, Palau, plaça de l'Almoïna i entrada a la catedral.

10. Medidas de protección.

La gestión cívica de la Solemnidad del Corpus Christi, al margen de los actos litúrgicos que corresponden a la Iglesia es competencia del Ayuntamiento de Valencia y del Cabildo Metropolitano, quienes decidirán en colaboración con los actores secundarios sobre aspectos materiales e inmateriales así como el desarrollo de los actos de la festividad anual.

Todos aquellos cambios que excedan del normal desarrollo de los elementos descritos en el anexo deberán comunicarse a la dirección general competente en la materia del patrimonio cultural para, en su caso autorización administrativa.

El uso o la difusión de la Solemnidad en su conjunto o de aquellos elementos materiales o inmateriales, propios o alegóricos, que la conforman, quedan reservados con exclusividad al Ayuntamiento de Valencia y al Cabildo Metropolitano.

11. Detalle de los recorridos espaciales.

11.1. Recorrido de las Rocas desde la *Casa de les Roques* hasta la Plaza de la Virgen.

Alameditas de Serranos, Plaza de los Fueros, Calle Serranos, Plaza de Manises, Caballeros, Plaza de la Virgen.

11.2. Cabalgata del Convite.

Palau de la Generalitat, Plaza de la Virgen, Micalet, Plaça de la Reina, Cabillers, Avellanes, Plaça de l'Almoïna, Palau del Bisbe.

11.3. Recorrido de las Rocas durante la Procesión General.

Plaza de la Virgen, Caballeros, Tossal, Mercado, María Cristina, San Vicente, Mar, Avellanas, Subida del Palau, volviendo por Avellanas, Mar, Paz, General Tovar, Plaza de Tetuán, Plaza del Temple, Pintor López, Conde de Trènor, Plaza de Los Fueros a Casa de las Rocas.

11.4. Procesión general.

Salida de la Catedral por la Puerta de los Apóstoles, Plaza de la Virgen, Caballeros, Tossal, Bosseria, Mercado, María Cristina, San Vicente, Plaza de la Reina, Mar, Avellanas, Palau, Plaza de la Almoïna y entrada a la Catedral.